

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1601. usque ad annum 1605

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118790

§. 70. Pontificis mandatum de Molinæ propositionibus cum D. Augustino
conferendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67204](#)

Sæc. XVII., iste est effectus præoperantis gratiæ in
 A. C. 1602., genere caußæ proprie efficientis,
 dum vero Alvaresius, ut propositio i
 P. Gregorio concessa a Notariis diligenter obſervaretur, impensius instaret,
 suamque argumentationem urgeret, Va-
 lentina reposuit: hæc non pertinere ad
 præſentem ſpeculationem, opportune
 alias de modo efficacitatis divinæ gra-
 tiæ agi posſe. Ad hæc indicto silentio
 congregellus, qui quatuor horas continua-
 tenuit, ſolutus eſt, Prædicatoribus &
 Jesuitis ad paratum conclave interim
 fecedere juſſis.

§. LXX.

*Pontificis mandatum de Molinæ pro-
 positionibus cum D. Auguſtino
 conferendis.*

*Hift. Con-
 greg. l. 3.
 cap. 2.
 Ex act. Co-
 ronell. Hift.
 Controv.
 l. 5. c. 4.*

Hisce dimiſſis Pontifex cum Cardina-
 libus, Episcopis atque Consultori-
 bus de agitatæ propositionis veritate
 ſecreto conferebat, atque ex Censorum
 conſilio ſpeciales quasdam propositio-
 nes ex Molinæ libris annotari præci-
 piebat, eo fine, ut in futuris Congre-
 gationibus apertius offendī poſſet, an
 S. Auguſtini doctrinæ adverſarentur:
 ne vero inter diſputandum quæſtio ſacti
 ſuboriretur, num integra fide ex pra-
 fato Authore petitæ eſſent, hinc eas-
 dem

dem ex mutuo Prædicatorum & Jesui-
tarum assensu a Secretariis selectas Sæc. XVII.
hasce propositiones cum D. Augustini
contextu conferri jussit, addito hoc re-
scripto: *Patribus Generalibus Ordinis
Prædicatorum, & Societatis Jesu, de or-
dine expresso, Sanctissimi Domini Nostri
Papæ Clementis VIII. jubetur, ut sequen-
tes propositiones Molinæ conferant cum Do-
ctrina Sancti Augustini, & scripto con-
signent loca omnia ejusdem Sancti Doctoris,
ex quibus illas vel impugnari, vel defendi
posse putabunt.*

Seligebant Congregationis Seereta-
rii præprimis septem Molinæ proposi-
tiones, in quibus hic contra D. Augu-
stini mentem libero arbitrio plus æquo
tribuisse insimulabatur: Aliæ etiam duæ
exponebantur propositiones circa secun-
dum propositæ quæstionis articulum.
Has omnes die vigesima secunda Martii
summo Pontifici exhibit Secretarii,
qui easdem ad Patres Societatis perfe-
rentes sciscitabantur, *an ex Molinæ libro*
fuerint fideliter transumptæ, sumus enim,
inquietabant, parati ad corrigendum, quid-
quid erratum fuisse videbitur. Gregorius
de Valentia conjectis in propostio-
nes oculis, cum illas verbotenus om-
nino in Molinæ libris reperiri statim
agnosceret, temporis spatum sibi in-
dulgeri petiit, ut genuinum Molinæ

M 3

sen-

Sæc. XVII. sensum ex antecedentibus & consequen-
A C. 1602. tibus in aperto ponere valeret, hancque
in rem sequens Reverendis Secretariis
scriptum transmisit: *Quoniam Patri
Secretarii de ordine Sanctissimi Domini No-
strí nobis novam aliquam rem proposuerunt:
videlicet, ut propositionibus ante mensem do-
tis, & conferendis cum doctrina Sancti Au-
gustini, adderemus quæ nobis placerent, &
judicaremus spectare ad Molinæ defensionem:
nos existimantes hoc postulare diligentem i-
dagationem, & maturam consultationem,
petimus, ut nobis aliquod temporis spatium
concedatur. Ad hæc reponebant Secre-
tarii, non hoc, sed duntaxat ab eis exigi-
ut in ipsorum præsentia propositiones
cum Codice Molinæ conferrent, & si
quod verbum intermissum fuerit, ad-
deretur. Id se præstiturum altera die
promiserat Valentia afferens, *multa esse
addenda, alia etiam omittenda, ut sensus
Molinæ fieret plenus,* huncque in finem
prælegit scriptum, in quo addenda vel
detrahenda continebantur. Illud etiam
exhibetur summo Pontifici, qui tam
Societatis, quam Prædicatorum Gene-
ralibus præcepit, ut novem hasce Mo-
linæ propositiones cum doctrina D. Au-
gustini conferrent, scriptisque omnia
eiusdem Doctoris loca consignarent, ex
quibus illas vel impugnari vel defendi
posse crederent. Postquam vero Se-
creta-*

cretarius præfata loca sibi tradi a Gre- Sæc. XVII.
gorio Valentia postularet, hic sequen- A.C. 1602.
tem Epistolam Clementi VIII. consignari
petit: *Beatissime Pater: hac in re cum
magnum habeamus fundamentum dubitandi,
quoniam modo velit Sanctitas vestra id a
nobis fieri, propter aliqua, quæ circa hoc no-
bis occurunt, & quæ putamus Sanctita-
tem vestram benigne audituram, humiliter
supplico Vestræ Sanctitati, ut dignetur
me solita benignitate de hoc audire. San-
ctitatis Vestræ humillimus servus*

GREGORIUS
de Valentia.

Die vigesima octava Aprilis hanc Valentiae epistolam unacum scripto, in quo FF. Prædicatores S. Augustini sententias Molinæ oppositas adduxerant, receperat Pontifex, qui hæc eidem rescripsit: *Volumus scire, quibus in locis Sancti Augustini reperiantur propositiones extractæ ex libris Molinæ. Nobis autem satis nunc erit, si citentur libri vel tractatus Sancti Augustini, & eorum capita; quod enim ex illis inferre volueritis, postea nobis præsen- tibus viva voce explicabitis, neque rursus ad hæc replicetis, sed perficite, quæ præcipimus.*

Igitur Valentia Papæ jussis obtem- peratus, vigesima quinta Maij die Di- vi Augustini testimonia Molinianis af-

M 4

fertio-

Sæc. XVII. sertionibus propitia eidem offerebat
A. C. 1602. cum autem non ipsa Sancti Doctoris
 verba, sed duntaxat libros & capitaines
 digitasset, hinc summo Pontifici immensus
 relinquebatur labor, quo ex oblatione
 amplissimo indice plusquam trecenta Di-
 vi Augustini loca evolvere ac confem-
 cogebatur. Postea hunc Valentiae in-
 dicem die octava Junii Consultoribus
 examinandum tradidit, ut hi re matiu-
 rius perpensa in proximis Congregati-
 nibus de Molinæ doctrina judicium
 ferrent.

§. LXXI.

Congregatio Secunda.

Hist. Con-
greg. l. 3.
cap. 10.
Hist. Con-
trov. l. 5. c. 5.

Evolutis a prima Congregatione qua-
 tuor pene Mensibus die octava Iuli
 secunda habebatur Congregatio, in qua
 præsentibus iisdem, qui primæ inter-
 erant, summus Pontifex ex novem Mo-
 linæ propositionibus primam cum Divi
 Augustini doctrina conferendam propo-
 suit. Erat autem hæc tenoris sequen-
 tis: *Cum solo concursu generali Dei, ab-
 que alio dono vel auxilio gratiæ, potest ho-
 mo efficere opus bonum morale, quod fini
 naturali hominis accommodatum, atque com-
 paratione illius, sit vere bonum & virtutis
 opus: non tamen quod fini supernaturali sit
 accommodatum, quodque comparatione il-*